

UDKAST

til

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om en godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af boliger

§ 1

I bekendtgørelse nr. 1899 af 29. december 2015 om en godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af boliger foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Godkendelsesordningen omfatter udover de i stk. 1 nævnte boliger, store bygninger, der i Bygnings og Boligregistret (BBR) er angivet som etageboligbebyggelse (140), kollegier (150), døgninstitutioner (160), anden bygning til helårsbeboelse (190), kontor, handel, lager, herunder offentlig administration (320), bygning til hotel, restaurant, vaskeri, frisør og anden servicevirksomhed (330), bygninger til undervisning og forskning (420), bygninger til daginstitutioner (440), eller bygninger til ferieformål m.v. bortset fra sommerhus og kolonihavehus (520).«

2. § 3 affattes således:

»§ 3. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Certificerende organ: En virksomhed, som i overensstemmelse med kravene fastlagt i kapitel 8 og bilag 4 eller bilag 7 er akkrediteret til at foretage certificering af kvalitetsstyringssystemer hos virksomheder.
- 2) Dobbeltcertificering: Én certificering af et kvalitetsstyringssystem, der dels medfører, at virksomheden er certificeret som energimærkningsvirksomhed efter bekendtgørelse om energimærkning i bygninger, og dels opfylder kravene til et certificeret kvalitetsstyringssystem efter denne bekendtgørelse om BedreBolig-ordningen.
- 3) Godkendt virksomhed: En virksomhed, der i forbindelse med energirenovering af boliger leverer rådgivning og projektstyring m.v. efter § 2, stk. 1 og 2, jf. § 24 f, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.
- 4) Kontrolinstans: En virksomhed, som i overensstemmelse med kravene fastlagt i kapitel 7 og bilag 3 er godkendt af erhvervs- og vækstministeren til at godkende og efterprøve kvalitetsstyringssystemer hos virksomheder.«

3. I § 6, *stk. 2*, udgår »på tre måneder,«.

4. § 7, stk. 1, nr. 1, affattes således:
»er godkendt af en kontrolinstans eller har ansøgt om godkendelse af et kvalitetsstyringssystem hos en kontrolinstans, der efter en foreløbig gennemgang har fundet det fyldestgørende, jf. kapitel 4 og bilag 1, eller“ «
5. § 7, stk. 1, nr. 2, affattes således:
»er certificeret af et certificerende organ, jf. kapitel 5 og bilag 2 eller“ «
6. I § 7, stk. 1, indsættes efter nr. 2:
»3) er dobbeltcertificeret af et certificerende organ, jf. kapitel 5 og bilag 6. «
7. I § 13, stk. 5, indsættes efter »krav.«:
»Virksomheden kan i særlige tilfælde opretholde sin godkendelse i op til 1 år, hvis virksomheden får godkendelse hertil fra Energistyrelsen.«
8. Efter kapitel 5 indsættes:

»Kapitel 5 a

Dobbeltcertificerede virksomheder

§ 15 a. For at opnå dobbeltcertificering af et kvalitetsstyringssystem skal dette ske i henhold til standarden "DS/EN ISO 9001 om kvalitetsstyringssystemer - systemkrav" og Energistyrelsens supplerende krav til virksomheder, som ønsker en dobbeltcertificering af kvalitetsstyringssystemet fra et akkrediteret certificerende organ, jf. bilag 6.

Stk. 2. Dobbeltcertificeringen skal ske af et certificerende organ, akkrediteret efter bilag 7.

Stk. 3. En virksomhed der har opnået en dobbeltcertificering skal opfylde krav som følger af denne bekendtgørelse samt krav der følger af bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.«

9. I § 18, stk. 1, nr. 1, udgår »godkendt eller certificeret«, og i stedet indsættes: »godkendt, certificeret eller dobbeltcertificeret«.
10. I § 32, stk. 1, udgår »godkendte«.
11. Efter § 32 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 32 a. En virksomhed kan kun foretage dobbeltcertificering af virksomheders kvalitetsstyringssystem efter denne bekendtgørelse, hvis virksomheden er akkrediteret som certificerende organ af Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond, DANAK, eller et tilsvarende anerkendt akkrediteringsorgan, som har undertegnet den europæiske samarbejdsorganisation for akkrediteringsorganer, EA's, multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

Stk. 2. Det certificerende organ skal være akkrediteret til at dobbeltcertificere virksomheders kvalitetsstyringssystemer efter denne bekendtgørelse i henhold til »DS/EN ISO/IEC 17021 om overensstemmelsesvurdering – krav til organer der foretager audit og certificering af ledelsessystemer« og Energistyrelsens supplerende krav til akkrediterede certificerende organer,

der skal varetage opgaven med dobbeltcertificering og overvågning af kvalitetsstyringssystemer, jf. bilag 7.«

12. I § 33, udgår »godkendt eller certificeret«, og i stedet indsættes: »godkendt, certificeret eller dobbeltcertificeret«.

13. I § 36, stk. 2, ændres to steder »bilag 6« til: »bilag 8«.

14. Efter § 38 indsættes:

»§ 39: Allerede påbegyndt arbejde kan færdiggøres efter § 5 i bekendtgørelse nr. 1899 af 29. december 2015 om en godkendelsesordning for virksomheder, der leverer rådgivning og projektstyring m.v. i forbindelse med energirenovering af boliger.«

15. *Bilag 5* affattes som bilag 1 til denne bekendtgørelse

16. Efter bilag 5 indsættes *bilag 6*, der affattes som bilag 2 til denne bekendtgørelse.

Bilag 6 bliver herefter bilag 8.

17. Efter bilag 6, der affattes som bilag 2 til denne bekendtgørelse, indsættes *bilag 7*, der affattes som bilag 3 til denne bekendtgørelse.

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2017.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, den xxx 2016

Lars Christian Lilleholt

/Morten Bæk.

Krav til uddannelse, efteruddannelse og erhvervserfaring

Virksomheden skal med henblik på at opnå en godkendelse som godkendt virksomhed som minimum have én medarbejder, der er uddannet og har de fornødne kompetencer til at gennemføre delydelser efter § 5, stk. 2.

1. Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere delydelser efter § 5, stk. 2, skal opfylde følgende krav:

1.1 Generelle krav

Grunduddannelse

- Som minimum relevant grunduddannelse på niveau 4 (niveau for håndværkeruddannelse) eller højere af minimum 3 års varighed, i henhold til den danske kvalifikationsramme for livslang læring. Gennemført relevant grunduddannelse på niveau 4 eller højere dokumenteres ved fremlæggelse af eksamensbevis fra den uddannelsesinstitution, hvor uddannelsen er gennemført. Såfremt uddannelsen er gennemført for mere end 30 år siden, og ikke er fra et universitet eller en lignende uddannelsesinstitution, kan uddannelsen dokumenteres gennemført ved fremlæggelse af en erklæring fra medarbejderen om på, hvilken uddannelsesinstitution uddannelsen er gennemført, og i hvilket år.
- Uddannelse på niveau 4 skal være suppleret med dokumenteret relevant energifaglig uddannelse (energivejleder eller anden kursusaktivitet af 2-3 dages varighed, der modsvarer dettes niveau eller mere).

Erhvervserfaring

Minimum 2 års dokumenteret erfaring indenfor byggeri. Dokumenteres ved udfyldelse af en erklæring, men skal på kontrolinstansens eller det certificerende organs forlangende kunne dokumenteres.

Uddannelse

Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere ydelser efter § 5, stk. 2, skal have deltaget i et uddannelsesforløb angående godkendelsesordningens ydelsespakke 1.

Undervisning og prøve i ydelsespakke 1 tilrettelægges på minimum niveau 5 i henhold til den danske kvalifikationsramme for livslang læring. Uddannelsen i ydelsespakke 1 skal afsluttes med beståelse af en prøve, som tester kursisten i henholdsvis den teoretiske og praktiske forståelse. Prøven bør som udgangspunkt været bestået/ikke bestået.

Undervisningsforløbet skal tilrettelægges, så der indgår både teoretisk og praktisk undervisning, så BedreBolig-rådgivere klædes på til at varetage opgaven som BedreBolig-rådgiver bedst muligt.

Uddannelsesudbyderen skal tilrettelægge undervisningen for de to kursusforløb med fysisk undervisning, men der skal også være mulighed for selvstudium, hvorfor der ikke må være krav om mødepligt. Det bør endvidere være muligt at tilgå undervisningsmaterialet online.

Der bør i forbindelse med den praktiske undervisning og eksamen stilles et passende antal bygninger (enfamilieshuse) til rådighed, så kursisten ikke kommer til eksamen i den samme bygning, som har indgået i den praktiske del af undervisningen.

Uddannelsen skal være gennemført på enten et uddannelsesforløb udbudt af Energistyrelsen, eller på et uddannelsesforløb fra en statsfinansieret uddannelsesinstitution, jf. nedenfor, eller på en anden uddannelse, der er tilsvarende Energistirelsens uddannelse, jf. nedenfor.

Energistyrelsen kan efter nærmere bestemmelse udbyde undervisning i uddannelsesforløbet og deltagelse i prøver og annoncerer tilmelding til undervisningen og prøver på Energistyrelsens hjemmeside. Hvis der tilmeldes flere medarbejdere til et kursus eller en prøve, end der er udbudt pladser, tilbydes pladserne til de medarbejdere, der har tilmeldt sig først.

Undervisning i uddannelsesforløbet på en statsfinansieret uddannelsesinstitution gennemføres på en uddannelsesinstitution efter bekendtgørelse nr. 636 af 29. juni 2009 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, bekendtgørelse nr. 536 af 27. maj 2013 om videregående voksenuddannelser (Akademiuddannelser) eller bekendtgørelse nr. 1331 af 17. december 2012 om uddannelsen til maskinmester, eller fra en anden relevant, statsfinansieret videregående uddannelsesinstitution.

Undervisning i uddannelsesforløbet kan desuden anerkendes, såfremt det dokumenteres, at vedkommende har gennemgået uddannelser og prøver, som er tilsvarende Energistyrelsens uddannelse. Uddannelsen gennemføres af udbydere, der har et videngrundlag, kompetencer og erfaring med udbud af uddannelser på minimum niveau 5, inden for det installations- eller byggetekniske område.

Den godkendte virksomhed skal sikre, at medarbejderne løbende holdes opdaterede om større ændringer inden for deres fagområde gennem kurser og efteruddannelse. Den godkendte virksomhed sikrer, at virksomheden udfylder spørgeskemaer efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen om opdateret viden og antal gennemførte sager og registrerer svarene på spørgeskemaerne i deres kvalitetsstyringssystem.

Derudover skal medarbejderne deltage i obligatoriske kurser og møder efter Energistyrelsens nærmere bestemmelse.

Kompetencekrav og læringsmål til BedreBolig-rådgiver – ydelsespakke 1

Uddannelsen i ydelsespakke 1 skal gøre BedreBolig-rådgiveren i stand til at rådgive i stand til at rådgive boligejere om en helhedsorienteret renoveringsindsats af den private bolig, herunder screening for energibesparelses- og renoveringsmuligheder, udarbejde en BedreBolig-plan mv. Følgende kompetencekrav og læringsmål er krav for uddannelse til BedreBolig-rådgiver - ydelsespakke 1.

1. BedreBolig-ordningen og værktøjer

Viden om:

- De overordnede krav til en godkendt BedreBolig-rådgivervirksomhed, herunder ordningens regelgrundlag, bekendtgørelse, tjeklister, evt. vejledninger og kvalitetsstyringssystemet bag ordningen.
- Bygningsreglementet og "Energiløsninger til klimaskærm og installationer" fra Videncenter for Energibesparelser i Bygninger.
- Ansvar, habilitet og uvildighed ift. ordningen.
- Beregningsværktøjer, der er tilknyttet ordningen, og anvendelsen af disse.
- Anvendelse af data fra energimærker til produktion af BedreBolig-planer og anvendelse af data fra BedreBolig-planer til produktion af energimærker.
- Nyttige redskaber indenfor salg og marketing for en mindre virksomhed, herunder eksempler på god markedsføring, den gode dialog mv.

2. Klimaskærm

Viden om:

- Opbygning, isoleringsevne (under hensyntagen til evt. kuldebroer), tæthed og b-faktorer for fundament, terrændæk og kælderydervægge. *Da disse konstruktioner i vidt omfang er skjulte, må registrering som hovedregel ske efter et kvalificeret skøn, som bygger på godt kendskab til sædvanlig konstruktionspraksis for den pågældende bygningstype og byggeår og/eller tilgængeligt tegningsmateriale eller evt. anden dokumentation.*
- Opbygning, isoleringsevne (under hensyntagen til evt. kuldebroer), tæthed og b-faktorer for tagkonstruktion, ydervægge, yderdøre (uden glas) og dæk over uopvarmet kælder/ krybekælder. *Da disse konstruktioner i vidt omfang er skjulte, må registrering om nødvendigt ske efter kvalificeret skøn. Den uddannede skal derfor have et godt kendskab til sædvanlig konstruktionspraksis for den pågældende bygningstype og byggeår og til, hvordan man fremfinder og anvender historisk tegningsmateriale eller evt. anden dokumentation.*
- Orientering, opbygning, isoleringsevne, tæthed, lys- og skyggeforhold af/for vinduer og yderdøre med glas. *Den uddannede skal kunne skelne mellem ældre termoruder og nyere "energiruder" med og uden "varm kant" hhv. mellem almindeligt glas og energiglas i forsatsvinduer/koblede vinduer.*

3. Varmeanlæg

Viden om:

- Varmekilders art og virkningsgrad. *Den uddannede skal kunne skelne mellem et betydeligt antal forskellige kedeltyper, varmevekslertyper, varmepumpetyper osv.*
- Energimærkningsordningens særlige regler for behandling af supplerende varmekilder, f.eks. brændeovne.
- Varmefordelingsanlæg, herunder tab, som afsættes uden for klimaskærmen, og nødvendige fremløbstemperaturer ved vandbåren rumvarme.
- Varmtvandsbeholder og fordelingsanlæg til varmt brugsvand.
- B-faktorer for de enkelte elementer i installationer til rumopvarmning og varmt vand.
- El-forbrug til pumper i varmeanlægget. *Den uddannede skal kunne skelne mellem en lang række forskellige pumper, som findes i den danske bygningsmasse.*

4. Andre tekniske anlæg

Viden om:

- VE-anlæg herunder solvarme, solceller, husstands vindmølle, varmepumper.

- Ventilationsanlæggets art og typiske varmetab, herunder virkningsgrad af eventuel varmegenvinding. Den uddannede skal kunne skelne mellem et betydeligt antal forskellige typer anlæg til varmegenvinding (varmevekslere).
- El-forbrug til mekanisk ventilation/udsugning. Den uddannede skal kunne skelne mellem et betydeligt antal forskellige typer anlæg til lufttransport.

5. Helhedsorienteret rådgivning og BedreBolig-plan

Viden om:

- Overslagspriser for og besparelspotentiale ved energirenoveringstiltag.
- Helhedsorienteret rådgivning og renovering, herunder den arkitektonisk vellykkede energirenovering. Uddannelsen skal give eksempler både på den arkitektonisk vellykkede og uheldige arbejder i et bredt udsnit af forskellige bygningstyper.

Den uddannede kan:

- Analysere, identificere og registrere (herunder opmåle) de forhold i et enfamiliehus, som har indflydelse på den energimæssige ydeevne, jf. ovennævnte kompetencekrav, og indrapportere oplysninger i et softwareprogram, der lever op til Energistyrelsen krav.
- Afdække boligejers behov, ønsker og muligheder i forhold til vedligeholdelse og ændringer i boligen, ikke kun energimæssigt men også i forhold til generelle renoveringsønsker.
- Vurdere relevans og kvalitet af de automatisk genererede besparelsesforslag fra beregningsprogrammet ift. arkitektoniske forhold, praktisk gennemførlighed, indeklime, komfort, brugeradfærd, overslagspriser for udførelse, besparelspotentiale mv.
- Foreslå og vurdere relevans og kvalitet af supplerende besparelsesforslag udover de automatisk genererede, f.eks. ved at integrere bedre arkitektonisk kvalitet, bygningsejers ønsker om forandringer i bygningen, levetidsbetinget behov for udskiftning af bygningsdele, kombinationer af tiltag, som giver bedre omkostningseffektivitet og/eller ved andre tilpasninger, som er relevante i den pågældende situation.
- Udarbejde BedreBolig-plan, herunder udvælge de mest relevante forslag til energirenovering og evt. andre renoveringsønsker og beskrive forslagene i præcis og letforståelig prosa og med tegninger/illustrationer, herunder estimerer for potentielle energibesparelser og påkrævede investeringer.
- Yde helhedsorienteret rådgivning til boligejeren om energirenovering, herunder praktisk energieffektivisering, energiforsyning, arkitektoniske forhold og energirigtig adfærd.

6. Teoretisk og praktisk eksamen

Uddannelsen i ydelsespakke 1 skal afsluttes med beståelse af en prøve, som tester, om kursisten lever op til ovennævnte kompetencekrav.

1.2 Store bygninger

Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere delydelser efter § 5, stk. 2, for store bygninger, jf. § 2, stk. 2, skal, foruden kravene efter dette bilags pkt. 1.1, opfylde følgende supplerende krav.

Uddannelse

Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere delydelser efter § 5, stk. 2, for store bygninger, skal bestå Energikonsulent II (flerfamiliehuse) nærmere beskrevet i bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Derudover skal medarbejderen deltage i obligatoriske kurser og møder efter Energistyrelsens bestemmelse.

2. Medarbejdere, der ønsker at levere delydelser efter § 5, stk. 3, nr. 1-3, skal opfylde følgende krav:

2.1 Generelle krav

Grunduddannelse

- Som minimum relevant grunduddannelse på niveau 4 (niveau for håndværkeruddannelse) eller højere af minimum 3 års varighed, i henhold til den danske kvalifikationsramme for livslang læring. Gennemført relevant grunduddannelse på niveau 4 eller højere dokumenteres ved fremlæggelse af eksamensbevis fra den uddannelsesinstitution, hvor uddannelsen er gennemført. Såfremt uddannelsen er gennemført for mere end 30 år siden, og ikke er fra et universitet eller en lignende uddannelsesinstitution, kan uddannelsen dokumenteres gennemført ved fremlæggelse af en erklæring fra medarbejderen om på, hvilken uddannelsesinstitution uddannelsen er gennemført, og i hvilket år.

- Uddannelse på niveau 4 skal være suppleret med dokumenteret relevant energifaglig uddannelse (energivejleder eller anden kursusaktivitet af 2-3 dages varighed, der modsvarer dettes niveau eller mere).

Erhvervserfaring

Minimum 2 års dokumenteret erfaring indenfor byggeri. Dokumenteres ved udfyldelse af en erklæring, men skal på kontrolinstansens eller det certificerende organs forlangende kunne dokumenteres.

Uddannelse

Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere ydelser efter § 5, stk. 3, nr. 1-3, skal have deltaget i et uddannelsesforløb angående godkendelsesordningens ydelsespakke 2. Undervisning og eksamen i ydelsespakke 2 forudsætter, at kursisten har bestået uddannelsen i ydelsespakke 1. Undervisning og prøve bør tilrettelægges på minimum niveau 5 i henhold til den danske kvalifikationsramme for livslang læring, og undervisningen bør som udgangspunkt svare til ca. 21 undervisningslektioner svarende til ca. 2,5 ECTS point indenfor det statslige uddannelsessystem. Uddannelsen i ydelsespakke 2 skal afsluttes med beståelse af en case-orienteret prøve. Prøven bør som udgangspunkt været bestået/ikke bestået.

Uddannelsen skal være gennemført på enten et uddannelsesforløb udbudt af Energistyrelsen, eller på et uddannelsesforløb fra en statsfinansieret uddannelsesinstitution, jf. nedenfor, eller på en anden uddannelse, der er tilsvarende Energistyrelsens uddannelse, jf. nedenfor.

Energistyrelsen kan efter nærmere bestemmelse udbyde undervisning i uddannelsesforløbet og deltagelse i prøven og annoncere tilmelding til undervisningen og prøven på Energistyrelsens

hjemmeside. Hvis der tilmeldes flere medarbejdere til et kursus eller en prøve, end der er udbudt pladser, tilbydes pladserne til de medarbejdere, der har tilmeldt sig først.

Undervisning i uddannelsesforløbet på en statsfinansieret uddannelsesinstitution gennemføres på en uddannelsesinstitution efter bekendtgørelse nr. 636 af 29. juni 2009 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, bekendtgørelse nr. 536 af 27. maj 2013 om videregående voksenuddannelser (Akademiuddannelser) eller bekendtgørelse nr. 1331 af 17. december 2012 om uddannelsen til maskinmester, eller fra en anden relevant, statsfinansieret videregående uddannelsesinstitution.

Undervisning i uddannelsesforløbet kan desuden anerkendes, såfremt det dokumenteres, at vedkommende har gennemgået uddannelser og prøver, som er tilsvarende Energistyrelsens uddannelse. Uddannelsen gennemføres af udbydere, der har et videngrundlag, kompetencer og erfaring med udbud af uddannelser på minimum niveau 5, inden for det installations- eller byggetekniske område.

Medarbejderne skal løbende holde sig opdaterede om større ændringer inden for deres fagområde gennem kurser og efteruddannelse. Medarbejderne skal udfylde spørgeskemaer efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen om opdateret viden og antal gennemførte sager og registrere svarene på spørgeskemaerne i deres kvalitetsstyringsystem.

Derudover skal medarbejderne deltage i obligatoriske kurser og møder efter Energistyrelsens bestemmelse.

Kompetencekrav og læringsmål til BedreBolig-rådgiver - ydelsespakke 2

Undervisning og eksamen i ydelsespakke 2 forudsætter, at kursisten har bestået uddannelsen i ydelsespakke 1. Uddannelsen i ydelsespakke 2 skal overordnet gøre BedreBolig-rådgiveren i stand til at hjælpe boligejeren i selve renoveringsfasen i forhold til at indhente og vurdere tilbud, byggeledelse af projektet og gennemgang og aflevering af renoveringsprojektet til slut. Følgende kompetencekrav og læringsmål er krav for uddannelse til BedreBolig-rådgiver - ydelsespakke 2.

Viden om:

- Gældende regler indenfor projektering, udbud, tilsyn mv.
- Projektering og tilbudsindhentning.
- Byggeledelse, herunder byggestyring, løbende fagtilsyn og afsluttende fejl- og mangelgennemgang.
- De gode eksempler på projektering, udbud, tilbud mv.

Den uddannede kan:

- Planlægge og kalkulere byggeprojekter i enfamiliehuse i forhold til gældende regler og praksis
- fra projektering, tilsyn mv. til færdig aflevering.
- Udforme et udbudsmateriale og indhente tilbud.
- Vurdere indkomne tilbud i forhold til kvalitet, økonomi, relevans mv.
- Varetage tilsyn og styring af byggeprocessen, herunder løbende fagtilsyn, afsluttende fejl- og mangelgennemgang og 1-års opfølgning.
- Foretage aflevering af projektet, herunder fysisk gennemgang af projektet med boligejeren, instruktion af boligejeren i energirigtig adfærd, gennemgang af relevante manualer og evaluering af projektføreløbet.

Eksamen

Uddannelsen i ydelsespakke 2 skal afsluttes med beståelse af en case-orienteret eksamen, som tester, at kursisten lever op til ovennævnte kompetencekrav.

2.2 Store bygninger

Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere delydelser efter § 5, stk. 3, for store bygninger, jf. § 2, stk. 2, skal, foruden kravene efter dette bilags pkt. 2.1, opfylde følgende supplerende krav.

Uddannelse

Medarbejdere, som en godkendt virksomhed ønsker at anvende til at levere delydelser efter § 5, stk. 2, for store bygninger, skal bestå Energikonsulent II (flerfamiliehuse) nærmere beskrevet i bekendtgørelse om energimærkning af bygninger.

Derudover skal medarbejderen deltage i obligatoriske kurser og møder efter Energistyrelsens bestemmelse.

Bilag 2

"Bilag 6

Energistyrelsens supplerende krav til virksomheder, som ønsker en dobbeltcertificering af kvalitetsstyringssystemet fra et akkrediteret certificerende organ

1. Indledning

Dette bilag beskriver supplerende krav til virksomheder, der ønsker at etablere et kvalitetsstyringssystem. Det skal pointeres, at kvalitetsstyringssystemet kan etableres, gennemføres og vedligeholdes i sammenhæng med et eksisterende kvalitetsstyringssystem, der lever op til standarden DS/EN ISO 9001:2008. Kvalitetsstyringssystemet skal være dobbeltcertificeret af et certificeringsorgan, der er akkrediteret til at erklære overensstemmelse med DS/EN ISO 9001:2008 og bilag 7. I indeværende bilag vil præciseringer og supplerende krav i forhold til DS/EN ISO 9001:2008 blive angivet.

Det er en forudsætning for, at en virksomhed kan oppebære sin dobbeltcertificering, at virksomheden har kendskab til det opdaterede regelgrundlag om ordningerne, herunder de til enhver tid gældende bekendtgørelser om ordningerne.

1. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 4.2.1 Dokumentation

1.1. Bedre Bolig

Virksomheden skal etablere, implementere og vedligeholde et system, der som minimum kan håndtere følgende dokumentation:

- Opbevaring og løbende opdatering af de nyeste love og regler, der er relevante i forhold til godkendelsesordningen, herunder krav og vejledninger, relevante skabeloner, værktøjer, m.v.
- Opbevaring og løbende opdatering af beskrivelser af, hvordan virksomheden leverer ydelser i henhold til ordningen.
- Opbevaring og løbende opdatering af dokumentation for, at virksomheden er godkendt som godkendt virksomhed, herunder dokumentation for den gennemgang af kvalitetsstyringssystemet hvert 3. år.
- Opbevaring og dokumentation for det enkelte projektførløb og dialogen med den enkelte boligejer.
- Opbevaring af henvendelser fra boligejere om påståede fejl og mangler i ydelser under godkendelsesordningen, herunder klager.
- Opbevaring af dokumentation for, at virksomheder, der henvises til efter § 5, stk. 5, har samtykket heri.

2. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 4.2.4. Styring af registreringer.

2.1. BedreBolig

Virksomheden skal sikre, at oplysninger opnået ved udførelse af ydelser leveret under godkendelsesordningen opbevares forsvarligt. Registreringerne i virksomhederne skal sikre, at virksomheden har etableret og vedligeholder en samlet dokumentation, som omfatter:

a) Dokumentation vedrørende de gennemførte rådgivningsforløb

- Kontraktindgåelser med boligejer.
- Dokumentation og fagligt baggrundsmateriale i forbindelse med screening, registrering og beskrivelse af energibesparelsesmuligheder for boligejers ejendom.
- Dokumentation og fagligt baggrundsmateriale i forbindelse med udarbejdelse af en plan for energirenoveringens igangsættelse og standarddokument.
- Dokumentation i forbindelse med dialog og aftale med energiselskab vedrørende tilskud i forbindelse med energibesparelsesmuligheder.
- Dokumentation vedrørende dialog med relevante myndigheder med hensyn til myndighedsbehandling.
- Dokumentation i forbindelse med projektering og indhentning af tilbud i forbindelse med renovering.
- Dokumentation i forbindelse med byggeledelse og tilsyn.
- Dokumentation i forbindelse med aflevering, 1-års opfølgning og afsluttende evaluering.

- Henvendelser fra kunder om påståede fejl og mangler i den godkendte virksomheds rådgivning, herunder klager og virksomhedens besvarelse af disse.

b) Dokumentation vedrørende faglige kompetencer for medarbejdere inddraget i levering af ydelser under godkendelsesordningen

- Dokumentation for uddannelse, efteruddannelse og erhvervs erfaring for de medarbejdere hos virksomheden eller en underleverandør, der har været inddraget i levering af ydelser under godkendelsesordningen, jf. bilag 5.

c) Øvrige forhold

- Opdateret regelsamling om ordningen, herunder gældende lov og bekendtgørelse.
- Opdaterede skabeloner og værktøjer m.v.

2.2. Energimærkning

Registreringerne i virksomhederne skal sikre, at virksomheden har etableret og vedligeholder en samlet dokumentation, som omfatter:

a) Følgende dokumentation vedrørende de udarbejdede mærkninger:

- Mærkningsrapporter, evt. på digital form som pdf-filer.
- Baggrundsmateriale vedrørende energimærkningerne, herunder aftalen med kunden, eventuelt aftalesedler, ejeroplysninger, BBR-data og andet baggrundsmateriale vedrørende bygningen.
- Fagligt baggrundsmateriale, der dokumenterer konsulentens vurderinger og konklusioner vedrørende mærkningen. Dette materiale kan foreligge i papirform eller digitalt, eventuelt som inddata og tekst-kommentarer i IT-programmerne, som benyttes til udarbejdelse af mærkningen. Oplysning om hvilke edb-værktøjer, der har været anvendt, herunder oplysning om programversion.
- Henvendelser fra kunder om påståede fejl og mangler i de udarbejdede energimærkninger, herunder klager, og virksomhedens besvarelse af disse, jf. afsnit 5.
- Energistyrelsens kommentarer til de udarbejdede mærkninger, som indsendes som led i kvalitetssikringen, jf. afsnit 3.
- Stikprøvegennemgangen af de udarbejdede mærkninger, herunder kommentarer til disse, jf. afsnit 10.

Dokumentation i henhold til punkt a skal opbevares i energimærkets gyldighedsperiode, dog minimum 7 år fra indberetningsdatoen af energimærkningen.

Virksomheden skal sikre, at oplysninger opnået ved udførelse af energimærkninger behandles fortroligt, og at de opbevares forsvarligt.

b) Dokumentation vedrørende faglige kompetencer for medarbejdere inddraget i mærkningerne

- Dokumentation for at de faglige kvalifikationer for de medarbejdere, der har været inddraget i energimærkningen som energikonsulenter opfylder betingelserne i afsnit 4.2, afsnit 13 og 14, og anvendte medarbejders kvalifikationer løbende ajourføres, for eksempel gennem deltagelse i relevante efteruddannelseskurser. Dokumentationen skal være opdateret indtil tidspunktet for sidst udførte energimærkning, og opbevares i mindst 6 år fra sidst udførte energimærkning.

3. Vedrørende DS/EN ISO 9001:2008, kap. 5. Ledelsens ansvar

3.1. BedreBolig

Ingen supplerende krav.

3.1.1. Kvalitetsansvarlig

Dog er virksomhedens ledelse forpligtiget til at afsætte de fornødne ressourcer, herunder at udpege en relevant medarbejder med ansvar for kvalitetsstyringssystemet, i henhold til pkt. 5.5 under "Ansvar, beføjelser og kommunikation". Herunder skal de relevante medarbejders ansvar, beføjelser og forpligtigelser i henhold til kvalitetsstyringssystemet klart defineres, beskrives og kommunikeres internt i virksomheden, i henhold til pkt. 5.5.1.

Der skal være en fastansat medarbejder med ansvar for kvalitetsstyringssystemet og med kompetencer, der som minimum opfylder de formelle betingelser for at blive uddannet efter bilag 5. Medarbejderen er ansvarlig for at vedligeholde og opdatere systemet, herunder at sikre, at egenkontrol og kontrol af eksterne parter gennemføres, og at der foretages den nødvendige opfølgning på resultaterne af kontrollerne.

3.1.2. Kundefokus

Ligeledes skal kundekrav i henhold til pkt. 5.2 under "Kundefokus" fastsættes og opfyldes i forbindelse med etablering, implementering og vedligeholdelse af kvalitetsstyringssystemet, i henhold til ordningens krav og med det formål, at styrke kundetilfredsheden i forbindelse med levering af ydelserne i henhold til godkendelsesordningen.

3.2. Energimærkning

a) Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afsnit 5.4.1 Kvalitetsmål

I henhold til afsnit 5.4.1 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Virksomheden skal fastsætte kvalitetsmål, som skal omfatte, at energimærkningerne udføres, så de opfylder kvalitetsmålsætningerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter.

4. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afsnit 5.5 Ansvar, beføjelser og kommunikation og afsnit 6.2.2 Kompetence, uddannelse/træning og bevidsthed

4.1. BedreBolig

4.1.1. I henhold til afsnit 5.5 i DS/EN ISO 9001:2008

Ingen supplerende krav.

4.1.2. I henhold til afsnit 6.2.2 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Medarbejdere hos den godkendte virksomhed eller dennes underleverandører skal leve op til kravene i bilag 5.

4.2. Energimærkning

4.2.1. I henhold til afsnit 5.5 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Organisationen skal sikre følgende funktioner i virksomheden:

- kvalitetsansvarlig
- energikonsulent
- teknisk sagkyndige og assistenter

Der kan være flere personer med samme funktion, og en person kan have flere funktioner på en gang.

4.2.1.1. Kvalitetsansvarlig

Der skal være en kvalitetsansvarlig, som opfylder kompetencekravene i henhold til afsnit 13 og 14. Den kvalitetsansvarlige kan kun være kvalitetsansvarlig for den type af energimærker, som den kvalitetsansvarlige er uddannet til. Den kvalitetsansvarlige skal varetage kvalitetskontrol af de udarbejdede energimærkninger.

Den kvalitetsansvarlige er overordnet ansvarlig for verifikation og validering, jf. afsnit 11. Den kvalitetsansvarlige skal dermed sikre, at gennemgangen gennemføres, og at der foretages den nødvendige opfølgning på resultaterne af gennemgangen.

4.2.1.2. Energikonsulent

Der skal til hver energimærkning tilknyttes en energikonsulent, der er ansvarlig for udarbejdelsen af energimærket. Navnet på den energikonsulent, der tilknyttes den enkelte energimærkning, skal fremgå af mærkningsrapporten, jf. afsnit 4.6.6, i bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter.

Energikonsulenterne skal gennemgå et uddannelsesforløb og bestå den tilhørende eksamen for at kunne udføre energimærkninger. Præcisering heraf fremgår af afsnit 13 og 14. Uddannelsen som energikonsulent skal gennemføres indenfor 3 år. I modsat fald skal hele uddannelsesforløbet gennemføres på ny. For alle energikonsulenter gælder, at de skal bestå et genopfriskningskursus senest hvert 3. år.

Der gælder følgende kompetencekrav for tidligere uddannede energikonsulenter:

- a)** Personer, der i perioden 1. oktober 2014 til 15. oktober 2015 er påbegyndt uddannelsen som energikonsulent, men hvor uddannelsen ikke er færdiggjort.

Disse personer kan fortsat afslutte den praktiske del af uddannelsen som enfamilieshuskonsulent ved at deltage som assistent i mindst 10 energimærkninger af enfamiliehuse og afslutte den praktiske del af uddannelsen som flerfamilieshuskonsulent ved at deltage som assistent i mindst 5 energimærkninger af flerfamiliehuse m.v. Energimærkningerne skal være gennemført inden konsulenten kan deltage på det første genopfriskningskursus, jf. afsnit 15.6.

- b)** Personer, der i perioden 1. oktober 2011 til 1. oktober 2014 er påbegyndt uddannelsen som energikonsulent, men hvor uddannelsen ikke er færdiggjort.

Disse personer kan afslutte uddannelsen ved at gennemføre den del af uddannelsesforløbet, som de mangler, efter de regler der gjaldt før d. 1. oktober 2014.

Personer, der allerede er uddannede energikonsulenter for enten enfamiliehuse eller flerfamiliehuse, men som ønsker at være energikonsulent for begge bygningstyper skal gennemføre følgende tillægsuddannelse:

Eksisterende enfamilieshuskonsulenter: Skal gennemføre kurset Energikonsulent II (flerfamilieshuse), samt opfylde krav i afsnit 14.

Eksisterende flerfamilieshuskonsulenter: Skal gennemføre kurset Energikonsulent I (enfamilieshuse), samt opfylde krav i afsnit 13.

Virksomhederne skal sikre, at energikonsulenterne har nødvendige og tilstrækkelige kompetencer til at kunne udføre energimærkninger i overensstemmelse med de gældende regler og krav. Virksomhederne skal sikre sig procedurer for, at energikonsulenter, der begår alvorlige eller gentagne fejl, får rettet op på deres viden ved efteruddannelse eller kurser i relevante emner med tilhørende bestået prøve.

Hvis der er tale om alvorlige og gentagne fejl skal virksomheden vurdere behovet for, at energikonsulenten gennemfører hele uddannelsen med en ny eksamen.

Virksomhederne skal sikre, at energikonsulenten har genoprettet sin viden eller kompetencer, før energikonsulenten igen kan udføre energimærkninger.

Virksomhederne er forpligtet til i henhold til afsnit 8.2.3 i DS/EN ISO 9001:2008 og punkt 10 i dette bilag, at lade resultater af virksomhedernes egne stikprøvekontroller indgå i ledelsens vurdering af kvalitetssikring i energimærkninger. I forbindelse med denne evaluering skal ledelsen foretage en konkret vurdering af energikonsulentens kompetencer og vidensniveau.

Efter en udtalelse eller påtale fra Energistyrelsen skal virksomheden overfor det certificerende organ dokumentere, hvorledes de har opkvalificeret kvalitetsprocedurerne og de pågældende medarbejdere.

4.2.1.3. Teknisk sagkyndige og assistenter

En eller flere teknisk sagkyndige kan inddrages i energimærkningen, og skal inddrages på de områder, hvor energikonsulenten ikke har den fornødne ekspertise.

Virksomheden skal sikre, at den teknisk sagkyndige, der inddrages har relevant teknisk ekspertise som ovenfor nævnt.

Assistenter kan bistå konsulenten på områder, hvor der ikke forudsættes særlig teknisk eller energifaglig ekspertise som f.eks. ved opmålinger, indtastninger, fotograferinger, rapportskrivning mv., jf. afsnit 4.5.1 i bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter.

Det skal fremgå af energimærkningen, om der har været tilknyttet assistenter, og hvilke opgaver de har udført, jf. afsnit 4.6.7 og 4.2 i bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter.

4.2.2. I henhold til afsnit 6.2.2 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

For så vidt angår energimærkning af enfamiliehuse, (bygninger med BBR-anvendelseskoderne 110, 120, 130, 510), er kravene til de kompetencer, der skal inddrages i energimærkningen, som nævnt for oven, og kravene til energikonsulentens uddannelse og erhvervserfaring beskrevet i afsnit 13. Energikonsulenter med disse kvalifikationer kan endvidere også udføre energimærkninger af bygninger med anvendelseskode 140 under 500 m².

For så vidt angår energimærkning af flerfamiliehuse, erhvervsbygninger m.v. (bygninger med BBR-anvendelseskoderne 140, 150, 160, 190, 310, 320, 330, 390, 410, 420, 430, 440, 490, 520, 530, og 590) er kravene til de kompetencer, der skal inddrages i energimærkningen, som nævnt for oven, og kravene til energikonsulentens grunduddannelse og erhvervserfaring beskrevet i afsnit 14.

5. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.1 Planlægning af produktfrembringelse

5.1. BedreBolig

Virksomheden skal fastsætte krav til produktfrembringelsen af ydelserne under godkendelsesordningen, således at disse udføres i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

5.2. Energimærkning

Ingen supplerende krav.

6. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.2.1 Fastsættelse af krav knyttet til produktet

6.1. BedreBolig

Virksomheden skal fastsætte krav til leveringen af ydelserne under godkendelsesordningen, således at disse udføres i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

6.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 7.2.1 i DS/EN ISO 9001:2008 præsiseres følgende:

Virksomheden skal sikre sig, at energimærkningen til enhver tid udarbejdes i overensstemmelse med gældende regler, herunder særligt den til enhver tid gældende bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter.

Virksomheden skal sikre sig procedure for, at der sikres uvildighed hos såvel virksomheden som hos de involverede personer således, at uvildighedskravet i henhold til denne bekendtgørelses § 33 opfyldes.

7. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.2.3. Kommunikation med kunden (boligejeren)

7.1. BedreBolig

Virksomheden skal beskrive procedurer for kommunikation med boligejeren igennem alle aktiviteter, der relaterer sig til levering af ydelserne under godkendelsesordningen, og i henhold til bekendtgørelsen.

Virksomheden skal særligt udarbejde en procedure for registrering og behandling af kundeklager til levering af ydelserne i henhold til godkendelsesordningen. Proceduren skal sikre at:

- Virksomheden gennemgår klagen, og herunder vurderer klagen i forhold til retningslinjerne og virksomhedens egne procedurer til gennemførelse af ydelserne som var gældende på tidspunktet hvor ydelsen blev leveret. Hvis virksomheden vurderer, at klageren skal have medhold i et eller flere af klagepunkterne, skal klageren godtgøres i henhold til virksomhedens procedurer herfor.

Hvis virksomheden vurderer, at ydelsen blev gennemført i henhold til retningslinjerne eller i henhold til kundens egne ønsker, skal klager modtage et skriftligt svar med en begrundelse for virksomhedens konklusion.

- At klageren modtager et svar indenfor en fastsat og hensigtsmæssig tidsramme fra modtagelsen af klagen.

7.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 7.2.3 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Virksomheden skal udforme og vedligeholde dokumenterede procedurer for behandling af:

1. Generelle spørgsmål eller øvrige henvendelser (bortset fra klager) fra kunder, ejere eller beboere i de bygninger, som virksomheden har energimærket om forhold, der vedrører det udarbejdede energimærke. Henvendelser modtaget senest 3 år efter indberetningen af pågældende energimærke skal besvares.

Virksomheden skal sikre procedurer for,

- at virksomheden gennemgår henvendelsen. Hvis henvendelsen vedrører påståede mangler eller fejl ved energimærkningen, skal virksomheden vurdere, om energimærkningen lever op til de regler for udførelse af energimærkninger, som var gældende på det tidspunkt, hvor energimærkningen blev udarbejdet. Hvis virksomheden konkluderer, at energimærkningen ikke følger reglerne, skal energimærkningen berigtiges eller bygningsejeren skal tilbydes en ny energimærkning. Hvis der er behov for at gennemføre en ny besigtigelse af bygningen, skal ejeren modtage forslag om, at besigtigelsen gennemføres indenfor rimelig tid efter modtagelsen af henvendelsen.
- at kunden, bygningsejer eller beboer modtager et skriftligt eller mundtligt svar indenfor rimelig tid efter henvendelsen er modtaget i virksomheden.

2. Klager

Virksomheden skal sikre procedurer for,

- at virksomheden gennemgår en klage fra den klageberettigede, herunder vurderer klagen i forhold til reglerne til energimærkning, som var gældende på tidspunktet, hvor energimærkningen blev udarbejdet. Hvis virksomheden vurderer, at klageren skal have medhold i et eller flere af klagepunkterne, skal energimærkningen berigtiges, eller ejeren skal tilbydes en ny mærkning. Hvis der er behov for gennemførelse af en ny besigtigelse af bygningen, skal ejeren modtage forslag om, at besigtigelsen gennemføres indenfor rimelig tid efter modtagelsen af klagen. Hvis virksomheden vurderer, at reglerne er fulgt, skal klager modtage et skriftligt svar med en begrundelse for virksomhedens konklusion. Derudover skal

den skriftlige besvarelse indeholde en vejledning om, at der kan klages til Energistyrelsen over virksomhedens afgørelse inden 4 uger fra modtagelsen af afgørelsen.

- at klageren modtager et skriftligt svar indenfor rimelig tid fra modtagelsen af klagen.
3. *Energistyrelsens udtalelser* til virksomhedens energimærkninger, blandt andet på grundlag af resultater af Energistyrelsens opfølgning af energimærkningerne, herunder teknisk revision.

Virksomheden skal sikre procedurer for virksomhedens overvejelser om, hvorvidt Energistyrelsens udtalelse giver anledning til berigtigelse af en anden allerede udarbejdet energimærkning, udarbejdelse af nye mærkninger til erstatning af eksisterende mærkninger eller til ændringer af kvalitetsstyringssystemet.

I disse tilfælde skal ejeren af den pågældende bygning indenfor rimelig tid efter energimærkningsfirmaets modtagelse af Energistyrelsens udtalelse modtage en berigtigelse af energimærkningen eller et forslag om gennemførelse af en ny besigtigelse af bygningen i de tilfælde, hvor dette er nødvendigt.

Virksomheden skal på grundlag af de ovennævnte henvendelser overveje, om der er behov for ændringer af kvalitetsledelsessystemet og skal i givet fald implementere disse.

De ovennævnte henvendelser, deres behandling i virksomheden og resultatet heraf skal opbevares i virksomheden i 7 år. Materialet indgår som input til ledelsens evaluering af kvalitetsstyringssystemet.

8. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afsnit 7.2 Kunderelaterede processer

8.1. BedreBolig

Ingen supplerende krav

8.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 7.2 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Der er følgende krav knyttet til produktet:

Virksomheden skal udlevere alle foreliggende oplysninger om mærkningen til Energistyrelsen eller en af styrelsens udpeget organisation til brug for blandt andet kvalitetssikringen af energimærkningen eller behandlingen af klager.

Virksomheden skal opfylde følgende:

- Virksomheden skal have professionel ansvarsforsikring.

9. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.3. Udvikling og Konstruktion

9.1. BedreBolig

Virksomheden skal sikre, at leveringen af ydelserne under godkendelsesordningen, især hvad angår beskrivelse af boligens energibesparelsesmuligheder, registrering, udarbejdelse af en plan for energirenoveringens igangsættelse, projektering samt byggeledelse foregår efter gældende normer og regler, som fastsat i denne bekendtgørelse.

9.2. Energimærkning

Ingen supplerende krav.

10. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.4. Indkøb

10.1. BedreBolig

Såfremt virksomheden anvender underleverandører til levering af ydelser under godkendelsesordningen, skal virksomheden opstille krav til underleverandøren, der sikrer opfyldelse af de relevante krav, jf. § 12.

10.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 7.4 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Såfremt, virksomheden anvender underleverandører til energimærkning eller til verifikation af energimærkning, skal virksomheden sikre sig procedure for, at underleverandøren kan udføre arbejdet i henhold til de til enhver tid gældende regler.

11. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 7.5.

11.1. BedreBolig

Her skal det generelt bemærkes, at kravene skal ses i forhold til de opgaver og aktiviteter, der knytter sig til levering af ydelser under godkendelsesordningen.

11.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 7.5 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Kravene i afsnit 7.5 skal ses i forhold til de opgaver og aktiviteter, der knytter sig til energimærkningen.

12. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afsnit 7.6 Styring af overvågnings- og måleudstyr

12.1. BedreBolig

Ingen supplerende krav.

12.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 7.6 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Virksomheden skal sikre, at den software, der anvendes til energimærkning er opdateret, og udfører beregninger i overensstemmelse med kravene i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter.

13. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afs. 8.2.1. Kundetilfredshed og 8.2.2. Intern audit

13.1. BedreBolig

Virksomheden skal fastsætte en procedure for, hvordan kundeevalueringer efter endt ydelsesforløb i forbindelse med aflevering eller 1-års forløb skal foretages, og hvorledes resultaterne fra kundeevalueringer inddrages i den løbende forbedring af virksomhedens leverede ydelser i henhold til ordningen.

Virksomheden skal forinden den eksterne kontrol af kvalitetsstyringssystemet, og mindst én gang årligt, gennemføre egenkontrol med henblik på at vurdere:

- om virksomheden overholder de gældende krav,
- om kvalitetsstyringssystemet, herunder dokumentationssystemet, er opdateret,
- om relevante medarbejdere har adgang til og bruger systemet efter hensigten, og
- om der er forslag til forbedringer, og hvordan disse forbedringsforslag håndteres.

13.2. Energimærkning

Ingen supplerende krav.

14. Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afsnit 8.2.3 Overvågning og opmåling af processer

14.1. BedreBolig

Ingen supplerende krav.

14.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 8.2.3 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Mindst 10 % af alle indberettede mærkninger af enfamiliehuse og 5 % af alle indberettede energimærkninger af flerfamiliehuse m.v., som udføres af en energikonsulent, skal gennemgås af en anden energikonsulent med kompetencer i henhold til afsnit 13 til at udføre den pågældende mærkning. En energikonsulent kan ikke gennemgå egne energimærkninger. Gennemgangen skal

ske senest 3 måneder efter at energimærkningen er indberettet. Energimærkningerne skal udvælges tilfældigt, så de er repræsentative for konsulentens energimærkninger. Hvis 10 % henholdsvis 5 % ikke udgør et heltal, oprundes til nærmeste heltal (F.eks.: Hvis der er udarbejdet 12 energimærkninger af enfamiliehuse, udgør 10 % 1,2 mærker, som oprundes til 2 mærker.)

Gennemgangen af energimærkningerne skal være grundig, og skal udover gennemgangen af selve energimærkningsrapporten også omfatte gennemgang af baggrundsmateriale og beregninger. Opstår der ved gennemgangen usikkerhed om, hvorvidt registreringerne er korrekte, skal de verificeres.

Resultatet af gennemgangen skal forelægges den energikonsulent, der har haft ansvaret for mærkningen. Kommentarer og spørgsmål fra gennemgangen skal vurderes som led i kvalitetsstyringen. Hvis der påvises fejl ved energimærkningen, skal virksomheden sikre, at disse berigtiges over for kunden, som har fået mærkningen.

Virksomheden kan indgå aftale med og anvende en eller flere underleverandører til gennemførelse af gennemgangen. Virksomheden skal gennem aftale sikre fortrolighed og uvildighed. Desuden skal det dokumenteres, at gennemgangen foretages med den krævede kompetence, jf. ovenstående.

Der opbevares dokumentation for stikprøvegennemgangen, og resultatet indgår i ledelsens evaluering af kvalitetsstyringssystemet.

15.Vedr. DS/EN ISO 9001:2008, afsnit 8.2.4 Overvågning og måling af produktet

15.1. BedreBolig

Ingen supplerende krav.

15.2. Energimærkning

I henhold til afsnit 8.2.4 i DS/EN ISO 9001:2008 præciseres følgende:

Virksomheden skal som minimum sikre, at der gennemføres følgende procedurer med henblik på sikring af kvaliteten i energimærkningen.

Energikonsulenten skal inden aflevering af energimærkningsrapporten til kunden, gennemlæse rapporten med henblik på at vurdere, om energimærkningsrapporten opfylder kvalitetskravene og kravene i sin helhed, beskrevet i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om Håndbog for Energikonsulenter. Hvis der opdages fejl eller mangler (f.eks. i stamdata for bygninger), eller hvis beregningsresultater eller konklusioner ikke virker rimelige og velbegrundede, skal baggrunden herfor overvejes og eventuelt undersøges, hvis der er behov herfor, og eventuelle fejl skal rettes. Desuden skal virksomheden overveje, om fejlene og manglerne giver anledning til ændringer i procedurerne til sikring af kvaliteten.

Virksomhederne skal sikre sig procedurer for at sikre en høj kvalitet i energimærkningerne.

Virksomhederne skal til enhver tid sørge for, at procedurerne bliver overholdt. Ved alvorlige eller gentagne fejl i energimærkningerne eller svigt i procedurerne skal de certificerende organer udelukke virksomhederne fra at indberette energimærkninger i en periode, indtil virksomhederne har sikret sig, at de pågældende alvorlige eller gentagne fejl ikke opstår igen.

Virksomhederne er forpligtet til, i henhold til afsnit 8.2.3 i DS/EN ISO 9001:2008 og punkt 11 i dette bilag, at lade resultater af virksomhedernes egne stikprøvekontroller indgå i ledelsens vurdering af kvalitetssikring i energimærkninger.

Virksomhederne skal dokumentere overfor de certificerende organer, at forholdene er bragt i orden, før firmaerne kan indberette energimærkninger igen. Denne dokumentation kan f.eks. bestå i, at virksomheden ved en tjekliste kan vise, at procedurerne bliver fulgt nøje ved udarbejdelse af energimærkninger.

16. Vedrørende DS/EN ISO 9001:2008, afs. 8.5 Forbedring

16.1. BedreBolig

Virksomheden skal ved den interne og eksterne gennemgang af kvalitetssikringssystemet hvert 3. år, samt i forbindelse med kundeevalueringer efter endt ydelsesforløb, vurdere eventuelle forslag til forbedringer til systemet og vurdere, hvordan disse forbedringsforslag håndteres.

16.2. Energimærkning

Ingen supplerende krav.”

Energistyrelsens supplerende krav til akkrediterede certificerende organer, der skal varetage opgaven med dobbeltcertificering og overvågning af kvalitetsstyringssystemer

Det certificerende organ akkrediteres i henhold til DS/EN ISO/IEC 17021 og dette bilag til at erklære overensstemmelse med DS/EN ISO 9001 og bilag 6

Supplerende krav til DS/EN ISO 17021

1. Vedr. afsnit 7.1 Ledelsens og personalets kompetence:

1.1. BedreBolig

Følgende kompetencer skal være til rådighed på auditteamet ved dobbeltcertificering og overvågning:

- Have gennemført et uddannelsesforløb efter nærmere bestemmelse fra Energistyrelsen, som indeholder grundlæggende viden om BedreBolig-ordningen.
- Opdateret kendskab til fremgangsmåder for levering af ydelser under BedreBolig-ordningen.
- Grundigt kendskab til BedreBolig-ordningen.
- Fortrolig med bekendtgørelsens supplerende krav til ISO 9001.

1.2. Energimærkning

Følgende kompetencer skal være til rådighed på auditteamet ved dobbeltcertificering og overvågning:

- Dokumenteret kompetence i energimærkning (svarende til "energikonsulent", jf. [EMO BEK] bilag 1, afsnit 4.2)
- Opdateret kendskab til fremgangsmåder for energimærkning
- Grundigt kendskab til energimærkningsordningen

- Fortrolig med [EMO BEK] bilag 1.

2. Afsnit 8 Informationskrav

2.1. BedreBolig

Med hensyn til informationskrav gælder det, at på opfordring af en vilkårlig part, her forstået som den godkendte virksomheds kunder, skal kontrolinstansen give mulighed for at få gyldigheden af en given godkendelse af et kvalitetsstyringssystem bekræftet.

2.2. Energimærkning

Der er ingen supplerende krav.

3. Afsnit 9.3 Overvågningsaktiviteter:

3.1. BedreBolig

Programmet for overvågningsaudit skal mindst hvert 3. år omfatte:

- Virksomhedens gennemførelse af den godkendte virksomheds opgaver under BedreBolig-ordningen (metoder til fastlæggelse af forudsætninger, indsamling af data, beregning og rapportering).
- Gennemgang af stikprøver i rapporter og dokumentationen for de udførte opgaver under BedreBolig-ordningen.
- Gennemgang af virksomhedens stikprøvemæssige 'egenkontrol' af udførte opgaver under BedreBolig-ordningen.
- Virksomhedens behandling af klagesager inden for BedreBolig-ordningen.

3.2. Energimærkning

Programmet for overvågningsaudit skal mindst en gang årligt omfatte:

- Virksomhedens gennemførelse af energimærkning ved en praktisk gennemgang i et en- eller flerfamilieshus omfattende metoder til fastlæggelse af forudsætninger, indsamling af data, beregning og rapportering
- Gennemgang af stikprøver i rapporter og dokumentationen for de udførte energimærkninger.
- Gennemgang af virksomhedens stikprøvemæssige 'egenkontrol' af udførte energimærkninger.

- Virksomhedens behandling af klagesager inden for energimærkningsordningen
- Virksomhedens behandling af indkomne udtalelser og påtaler fra Energistyrelsen

4. Øvrige forhold

4.1. BedreBolig

Det certificerende organ skal løbende fremsende oplysninger om ændringer i status og omfang af udstedte dobbeltcertificeringer til Energistyrelsen.

4.2. Energimærkning

Det certificerende organ skal fra 1. november 2011 løbende fremsende oplysninger om ændringer i status og omfang af dobbeltcertificeringen til Energistyrelsen samtidig med, at de sender det til de dobbeltcertificerede firmaer."